

APELĀCIJAS PADOME

Pasta adrese:	Adrese:	Tālruni:	Fakss:
a/k 124, Rīga LV-1010	Citadeles iela 7 (70), Rīga	7 027 190, 7 027 140	371 7 027 208

Apelācijas lietas šifrs:
ApP/96/ M-92-4245

Lēmums

Rīga

1996. gada 30. aprīlī

Apelācijas padome:

ApP sēdes priekšsēdētājs - G. Poļakovs,
ApP sēdes locekļi - D. Liberte un K. Krūmiņš,
ApP sekretāre - Ie. Judinska

1996. gada 29. martā izskatīja apelācijas iesniegumu, kuru patentu pilnvarotais G. Rotbergs, balstoties uz LR Likuma par preču zīmēm (LPZ) 7. panta ceturto daļu, 4.12.95 iesniedzis pieteicēja - firmas "ALOIS PÖSCHL GmbH & CO. KG" (Vācija) vārdā pret LR Patentu valdes (LPV) 1995. gada 4. oktobra lēmumu par preču zīmes ADRIA EXPORT (fig.) (pieteik. Nr. M-92-4245; pieteik. datums 29.12.92; 34. kl. - tabaka; smēķējamā tabaka, šņaucamā tabaka, košļājamā tabaka, cigāri, cigaretes; cigarešu papīrs, portsigāri, pīpju tabaka, pīpju futrāļi, šķiltavas (izņemot izgatavotās no cēlmetāliem vai ar tiem pārklātās), sērkokociņi, pīpes) reģistrācijas atteikumu.

Apelācijas iesniedzējs nepiekrīt LPV atteikuma lēmumam.

ApP sēdē piedalījās pieteicēja pārstāvis - patentu pilnvarotais G. Rotbergs un LPV pārstāve - Preču zīmju un dizainparaugu nodaļas eksperte M. Kāpostiņa, kas veikusi minētā pieteikuma ekspertīzi.

I. Apelācijas iesnieguma izskatīšanas rezultātā Apelācijas Padome **konstatēja**:

1. Izskatāmais apzīmējums pieteikts kā figuratīva zīme, kura atbilstoši sākotnējam iesniegumam par preču zīmes reģistrāciju pievienotajam attēlam un apzīmējuma aprakstam sastāv no ornamentētā ovālā ietvertiem vārdiskiem elementiem ADRIA, EXPORT un Filter Tip, turklāt elementi ADRIA un EXPORT izpildīti īpašā rakstībā. Kaut gan vārdi ADRIA un EXPORT savstarpēji grafiski nav saistīti (vārdu rakstība atšķiras, vārds EXPORT novietots zem vārda ADRIA), vizuāli tie uztverami kā vārdu savienojums 'ADRIA EXPORT'.

2. LPV lietā Nr. M-92-4245 nav neviena dokumenta, kas apstiprinātu pieteicēja vēlēšanos izmainīt pieteiktā apzīmējuma sastāvu. Tomēr, sākot ar LPV 1995. gada 21. februāra pieprasījumu, LPV dokumentos pieteiktais apzīmējums tiek minēts tikai kā ADRIA EXPORT (fig.) (t. i., bez vārdiem Filter Tip). LPV 1995. gada 4. oktobra atteikuma lēmums arī nemin elementu Filter Tip un nesatur tā novērtējumu kā pieteiktā apzīmējuma sastāvdaļu. Minētajā LPV lietā, kā arī izskatāmajā apelācijas lietā arī nav neviena dokumenta, kas liecinātu par pieteicēja attieksmi pret šādām izmaiņām pieteiktajā apzīmējumā.

3. LPV lēmums atteikt preču zīmes ADRIA EXPORT (fig.) reģistrāciju balstās uz šādām tēzēm:

3.1. pieteiktais apzīmējums "var maldināt preču patērētājus attiecībā uz preču izcelsmes vietu" (LPZ 2. panta pirmās daļas 7. punkts un 2. panta otrā daļa), jo zīmes pieteicējs ir no Vācijas, bet Vācija nepieder pie valstīm, kuras atrodas pie Adrijas jūras;

3.2. apzīmējuma vārdiskais elements EXPORT ir aprakstošs uz precēm, ja tās tiek eksportētas (LPZ 2. panta pirmās daļas 1. punkts), vai maldinošs, ja preces netiek eksportētas (LPZ 2. panta pirmās daļas 7. punkts).

3.3. ApP sēdes gaitā LPV pārstāve paskaidroja, ka citi pieteiktā apzīmējuma grafiskie un vārdiskie elementi netika ievēroti apzīmējuma ekspertīzes norisē un nav minēti LPV lēmumā tāpēc, ka tie neietekmē apzīmējuma, kurā dominē vārdiskie elementi ADRIA EXPORT, kopiespaidu.

4. Apelācijas iesniedzējs pamato savu nepiekrīšanu LPV lēmumam šādi:

4.1. LPV lēmums neievēro, ka apzīmējums ADRIA EXPORT pieteikts kā figuratīva zīme: tā konstatējumi izdarīti atbilstoši citam preču zīmju veidam - vārdiskām zīmēm;

4.2. apelācijas iesniedzējs uzskata, ka LPZ 2. panta otrās daļas normatīvais kritērijs "... apzīmējumu, ko var uztvert kā ģeogrāfiska rakstura norādi, zīmē drīkst iekļaut tikai ar nosacījumu, ka tas nemaldinās sabiedrību..." LPV lēmumā tiek aizvietots ar Likumā neietvertu kritēriju "... attiecībā uz preču izcelsmes vietu";

4.3. Latvijas patērētāji nevar uztvert apzīmējumu ADRIA EXPORT (fig.) kā maldinošu, jo, kā skaidro etimoloģisks zinātnisks darbs 'K. Siliņš. Latviešu personvārdu vārdnīca. "Zinātne", Rīga, 1990', vārdi Adriāns, Adriāna, Adrija, Adre, Adriete, Adris fiksējami kalendāros un citos informācijas avotos vairāk nekā 50 gadu ilgā posmā. Zinātniski darbi arī apliecina, ka "vairāku valodu mijietekmes rezultātā kādreizējie sugas vārdi ... savu sākotnējo nozīmi, tie, piemēram, kā vietvārdi, ir zaudējuši";

4.4. pamatojoties uz vārda 'aprakstošs' 'Latviešu valodas vārdnīcā (Rīga, "Avots", 1987)' doto definējumu ("... attēlots, kurā tiek aprakstīts ..., bet netiek analizēts"), pieteicēja pārstāvis apšaubā LPV lēmuma slēdzienu, ka pieteiktā apzīmējuma vārdiskajam elementam EXPORT piemīt aprakstošs raksturs;

4.5. apelācijai pievienotie materiāli liecina, ka identiska etiķetes veida zīme ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) 1993. gadā reģistrēta tās izcelsmes zemē - Vācijā (reģ. Nr. 2 041 879), gandrīz vienlaikus Beniluksa valstīs, bet vēlāk tai piešķirta starptautiskā reģistrācija (reģ. Nr. WO 605 583) attiecībā uz daudzām valstīm, ieskaitot Austriju, Beniluksa valstis, Spāniju, Franciju, Itāliju u. c.;

4.6. firmas "ALOIS PÖSCHL GmbH & CO. KG" preču zīmes ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) vārdiskais pamatelements ADRIA izmantots arī citās firmas piederošās zīmēs, piemēram, zīmē ADRIA-PERFECT, kas ir reģistrēta Zviedrijā (reģ. Nr. 200 540) ar disklamāciju attiecībā uz vārdu PERFECT.

II. Apelācijas iesnieguma izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem **slēdzieniem**:

1. ApP piekrīt pieteicēja pārstāvja apelācijas motivējumam, ka LPV lēmumā netiek ievērots pieteiktā apzīmējuma raksturs: figuratīvas zīmes ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) reģistrācijas

atteikums balstās tikai uz tās vārdisko elementu ADRIA un EXPORT analīzi, bet nesatur apzīmējuma kopvērtējumu.

2. LPV lēmuma atsaukšanās uz LPZ 2. panta otro daļu principā atzistama par pareizu, jo apzīmējuma vārdiskais elements ADRIA ir ģeogrāfiskais nosaukums, un konkrēti, Itālijas pilsētas, kas atrodas pie Adrijas jūras, nosaukums (Enciklopēdija "Planēta". Rīga, GER, 1988, 122. lpp.; *Webster's New Geographical Dictionary*, 1972, 8. lpp), kas kā tāds saskaņā ar LPZ 2. panta otrās daļas pirmā teikuma noteikumiem var ietilpst zīmē tikai kā neaizsargājams elements. Turklāt minētā nosaukuma rakstība ir ļoti līdzīga attiecīgā latviešu sinonīma ('Adrija') rakstībai un tāpēc tas ir viegli saprotams Latvijas patērētājiem.

2.1. Pieteicēja pārstāvja pieņēmums, kas balstās uz zinātniska darba 'K. Siliņš. Latviešu personvārdu vārdnīca. "Zinātne", Rīga, 1990' paskaidrojumiem, ka vārds '*Adria*' ('Adrija') latviešu valodā ir zaudējis savu sākotnējo nozīmi un tiek lietots galvenokārt kā personvārds (piemēram, Adrija, Adriāns u. tml.), nav uzskatāms par pietiekami pārliecinošu, jo:

a) minētais darbs arī paskaidro, ka personvārdu '*Adrija*', '*Adriāns*', '*Adriāna*' u. c. izcelsme ir latīņu personvārds '*Hadriānus*, arī *Adriānus*', kas nozīmē Adrijas iedzīvotājs. Ņemot vērā, ka citētais darbs ir populārs Latvijā, var secināt, ka vārdu '*Adrija*', '*Adriāns*', '*Adriāna*' izcelsme ir zināma vismaz daļai Latvijas patērētāju;

b) pieņēmums, ka kāda Latvijas patērētāju daļa varētu uztvert vārdu '*Adria*' kā personvārdu, neizslēdz iespēju, ka kāda cita Latvijas patērētāju daļa to uztvers kā ģeogrāfisko nosaukumu vai kā vārdu, kas vienlaikus ir personvārds un ģeogrāfiskais nosaukums.

2.2. Nav ievērojams apelācijas motivējums, ka LPZ 2. panta otrās daļas noteikumi par ģeogrāfiska rakstura norāžu reģistrējamību LPV lēmumā tiek aizvietoti ar citu, Likumā neietvertu kritēriju, jo šis motivējums nepareizi interpretē LPV lēmuma pamatojumus.

Var piekrist tam, ka LPV lēmuma ar atsaukšanos uz LPZ 2. panta otro daļu saistītie formulējumi ir ne visai precīzi.

Minētā LPZ 2. panta otrā daļa satur divus nosacījumus, pirmais no kuriem attiecas uz ģeogrāfisko nosaukumu, bet otrais - ģeogrāfiska rakstura norāžu reģistrējamību. Kaut gan LPV lēmums nekonkrētizē, uz kādu no tiem balstās pieteiktā apzīmējuma izskatīšana, no LPV lēmuma paskaidrojumiem par vārda ADRIA iespējamo uztveri ("Vācija nepieder pie valstīm, kuras atrodas pie Adrijas jūras"), kā arī no lietas būtības izriet, ka LPV lēmumā tiek ievērots LPZ 2. panta otrās daļas pirmais nosacījums, bet slēdziens par apzīmējuma maldinošu raksturu balstās uz LPZ 2. panta pirmās daļas 7. punktu.

3. Apsverot jautājumu par apzīmējuma ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) atbilstību LPZ 2. panta otrās daļas pirmā teikuma noteikumiem, ApP uzskata, ka, kaut gan tas ietver vārdisko elementu - ģeogrāfisko nosaukumu ('*Adria*'), apzīmējuma reģistrācija, it īpaši ņemot vērā tā grafisko izpildījumu un vizuālo kopuztveri, ir iespējama ar nosacījumu, kuru paredz Likums, proti, ka apzīmējuma vārdiskais elements ADRIA, atsevišķi ņemot, netiks aizsargāts.

4. Vienlaikus ApP uzskata, ka apzīmējuma ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) reģistrācijas gadījumā arī citi apzīmējuma vārdiskie elementi (EXPORT un Filter Tip), atsevišķi ņemot, nav aizsargājami, jo tiem piemīt aprakstošs raksturs (LPZ 2. panta pirmās daļas 1. punkts): vārdiskais elements EXPORT netieši apraksta preču izcelsmi (t. i. no ārzemēm ievestās preces), bet elementi Filter Tip - preču veidu ((cigaretes) ar *filtru*). Turklāt gan vārdiskais elements EXPORT, gan vārdu savienojums Filter Tip ir viegli saprotami Latvijas patērētājiem, jo vārdu '*export*' un '*filter*' rakstība angļu valodā tikai nedaudz atšķiras no to latviešu sinonīmu rakstības.

Pieteicēja pārstāvja paskaidrojumi, kas, balstoties uz 'Latviešu valodas vārdnīcā (Rīga, "Avots", 1987) vārda 'apprakstošs' doto definējumu, apšaubā LPV lēmuma slēdziena par vārda 'export' aprakstošu raksturu pareizību, šai lietā nav ievērojami, jo citētā vārdnīca definē vārdu 'apprakstošs' nevis kā kādas nozares terminu, bet vispārlietotu īpašības vārdu. Kaut gan Likums par preču zīmēm nesatur termina 'apzīmējuma aprakstošs raksturs' definējumu, speciālistiem preču zīmju jautājumos ir zināms, ka rūpnieciskā īpašuma aizsardzības jomā šā termina sastāvdaļai 'apprakstošs' ir specifiskā nozīme (saturs), kas atšķiras no šā īpašības vārda vispārpieņemtajām nozīmēm.

4. Pieņemot, ka, pamatojoties uz LPZ 2. panta otrās daļas pirmo teikumu, apzīmējumu ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) principā var atzīt par reģistrējamu, vienlaikus saskaņā ar LPZ 2. panta pirmās daļas 7. punkta noteikumiem jānovērtē, vai tā vārdiskajam elementam ADRIA ir maldinošs raksturs attiecībā uz preču izcelsmi, vai nē.

4.1. Var neapšaubāmi apgalvot, ka neliela Itāļu pilsēta *Adria* (ap 22 000 iedzīvotāju) diez vai ir zināma Latvijas patērētājiem un tāpēc var secināt, ka tie nevar saistīt attiecīgo preču izcelsmes vietu ar Itāliju.

4.2. Kā ApP atzīmēja vienā no agrāk pieņemtajiem lēmumiem (ApP/96/ M-92-582), "nav svarīgi, ka kādas ģeogrāfiskās vietas nosaukums pastāv; svarīgi ir, vai šis nosaukums pircēja uztverē saistās ar priekšstatu par preces izcelsmes vietu". Piemērojot šo principu izskatāmajai lietai jāatzīmē, ka ApP nav zināms, ka ar nosaukumu '*Adria*' saista vai ka tas var asociēties ar kādu no precēm, attiecībā uz kurām pieteikta apzīmējums ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.): tabaka; smēķējamā tabaka, šņaucamā tabaka, košļājamā tabaka, cigāri, cigaretes; cigarešu papīrs, portsigāri, pipju tabaka, pipju futrāļi, šķiltavas, sērkociņi, pipes.

4.3. Novērtējot vārdiskā elementa ADRIA nozīmi jautājumā par pieteiktā apzīmējuma maldinošu vai nemaldinošu raksturu, ApP arī ievēro, ka šis elements vizuāli un loģiski uztverams kā vārdu savienojuma ADRIA EXPORT sastāvdaļa un ka šā savienojuma nozīmei ir noteikta neitrāla nokrāsa, kas būtiski ietekmē apzīmējuma kopuztveri, salīdzinot to, piemēram, ar norādi 'Exportēts no ...'.

Tātad, no visa iepriekšminētā var secināt, ka LPV lēmuma pieņēmums, ka pieteikta apzīmējuma vārdiskais elements ADRIA var maldināt Latvijas patērētājus par preču izcelsmes vietu, nav atzīstams par pietiekami pārliecinošu.

5. Apelācijai pievienotie materiāli par zīmes ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) reģistrāciju tās izcelsmes zemē - Vācijā, kā arī par tās starptautisko reģistrāciju liecina, ka starptautiskajā praksē minēto apzīmējumu neuzskata par maldinošu.

6. Apsverot visus izskatāmās apelācijas lietas apstākļus kopumā, ApP uzskata, ka pieteiktā apzīmējuma ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) reģistrāciju var atzīt par iespējamu ar iepriekšminētajiem ierobežojumiem, jo maldinājuma par preču izcelsmes vietu varbūtība, lietojot apzīmējumu uz konkrētajām precēm, uzskatāma par ļoti mazu.

III. Ņemot vērā šā lēmuma I un II daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no Likuma par preču zīmēm 2. panta otrās daļas un 2. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumiem, nolēmj:

1. atcelt Patentu valdes 1995. gada 4. oktobra lēmumu par preču zīmes ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) (pieteik. Nr. M-92-4245) reģistrācijas atteikumu;

2. atzīt pieteikto preču zīmi ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) (pieteik. Nr M-92-4245) par reģistrējamu attiecībā uz visu pieteikto preču sarakstu ar šādiem ierobežojumiem: apzīmējuma vārdiskie elementi ADRIA, EXPORT un Filter Tip, atsevišķi ņemot, nav aizsargājami;

3. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu nodaļai un Dokumentācijas un Valsts reģistru nodaļai, pamatojoties uz šo lēmumu, Likuma par preču zīmēm noteiktajā kārtībā izdarīt nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar preču zīmes ADRIA EXPORT Filter Tip (fig.) (pieteik. Nr M-92-4245) reģistrāciju, Valsts preču zīmju reģistrā, kā arī citā LPV dokumentācijā .

ApP lēmumu var pārsūdzēt Rīgas Apgabaltiesā LPZ 11. panta ceturtajā daļā noteiktajā laikā.

ApP sēdes priekšsēdētājs

G. Poļakovs

ApP sēdes loceklis:

D. Liberte

K. Krūmiņš